

ÇİFTÇİ KAYIT SİSTEMİ UYGULAMALARINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

Soru 1: Başvurularda Çiftçi belgesi istenecek mi?

Cevap 1: Çiftçi belgesi örneği istenir. (diğer uygulamalar için alınan belgeler geçerlidir)

Soru 2: Çiftçi belgeleri hangi tarihli olmalıdır?

Cevap 2: Başvurularda alınacak çiftçi belgelerinin Üretim Sezonu bilgilerini içermesi gerekmektedir.

Soru 3: Üretim Sezonu ortasında yapılacak satış, devir ve kira sözleşmeleri geçerli midir?

Cevap 3: Tapu intikali, devir ve kira sözleşmeleri yeni tarihli olabilir, fakat kira sözleşmelerinin üretim sezonunu kapsayacak şekilde olması gerekmektedir. Hissedarlar dışında üçüncü şahsa yapılacak yeni satışların da üretim sezonu dikkate alınarak kabul edilmesi gerekmektedir.

Soru 4: Bir hanede eşlerden ya da aile bireylerinden her birinin adına kayıtlı tarım arazisi var. Bu işletmelerin ÇKS kayıtlarında nasıl bir yol izlenecektir?

Cevap 4: Arazilerin tamamının aile bireylerinden biri tarafından kullanılması durumunda söz konusu araziler Muvafakatname 2 düzenlenerek araziyi kullanan aile bireyine kaydedilebilir. Arazilerin aile bireylerince ayrı ayrı kullanılması durumunda söz konusu araziler kullanan kişi adına ayrı ayrı kaydedilebilir.

Soru 5: Kadastrosuz arazilerde arazilerin kaydında nasıl yol izlenecek?

Cevap 5: Kadastrosuz birimlerde Tespit Komisyonu tarafından hazırlanacak keşif raporu esas alınacaktır.

Soru 6: İpotek veya icra altına alınmış tarım alanları ÇKS'ye kaydedilebilir mi?

Cevap 6: Evet, söz konusu arazilerin başvuru sahibi çiftçi tarafından tarımsal faaliyette kullanılması durumunda ÇKS kayıtları yapılabilecektir.

Soru 7: ÇKS başvurularında tapu kayıtları her yıl istenecek mi?

Cevap 7: Bu konuda İl/İlçe Tahkim Komisyonları yetkilidir. Komisyonlar ihtiyaç duyulan yerler için tapu, nüfus ve benzeri belgelerin güncellenmesi için gerekli tedbirleri alır.

Soru 8: ÇKS başvurularında Muvafakatname, Taahütname belgeleri her yıl istenilecek mi?

Cevap 8: Çiftçi Kayıt Sisteminde bir önceki dönemde kaydı bulunan ve muvafakatname-1, muvafakatname-2 ve taahhütname ibraz eden çiftçilerin arazi bilgilerinde değişiklik yok ise, ürün bilgilerine yönelik güncelleme yaparken, tekrar muvafakatname-2 ve taahhütname istenmeyecektir. Daha önce ibraz ettiği muvafakatname-1'de belirtilen kullanım sürelerinin ise geçerli olmasına dikkat edilecektir.

Soru 9: Başvurularda Tapu Sicil Müdürlüklerinden alınmış arazi varlığını gösteren toplu listeler kabul edilebilir mi?

Cevap 9: Tarımsal arazi tapu kayıtları il/ilçe tapu sicil müdürlüklerinde elektronik ortama aktarılmış ise, yetkili tarafından imzalanmış güncel tarih ve mühür taşıyan onaylı bilgisayar çıktısı şeklindeki tapu kayıt örnekleri kabul edilir. Belgelerde yetkili tarafından atılmış imza, güncel tarih, yetkilinin adı, soyadı ve unvanı ile resmî mühür taşıyan **kayıtlarımıza uygundur** ibaresi aranır.

Soru 10: Kadastro geçmemiş yerlerde kiracılık ve ortakçılık yapılabilir mi?

Cevap 10: Yapılabilir. Bu yerlerde ÇKS kayıtları kadastro geçmiş birimlerdeki gibi yapılır

Soru 11: Vekâletname ile ÇKS kayıtları yapılabilir mi?

Cevap 11: Noter onaylı vekâletname ile ÇKS kayıt işlemleri takibi yapılabilir.

Soru 12: Özel mülkiyete ait ve tapuda vasfı çayır ve mera olan araziler ÇKS'ye kaydedilebilir mi?

Cevap 12: Özel mülkiyet statüsünde olup tapu vasfı çayır ve mera olan ve tarımsal üretim kaynaklarını kullanarak üzerinde tarımsal faaliyet yürütülmeyen alanlar, Yönetmelik ve Tebliğlerde hüküm altına alınan tarım arazisi tanımına uygun olmadığından ÇKS'ye kayıt edilmeyecektir. Bununla birlikte, özel mülkiyete ait ve tapuda vasfı çayır ve mera olan arazilerin üzerinde tarımsal faaliyet yürütülüyorsa (yem bitkisi tohumu ekimi, sulama, gübreleme, ilaçlama, bakım vb.) bu alanlar Yönetmelik ve Tebliğlerde hüküm altına alınan tarım arazisi tanımına uygun olduğundan ÇKS'ye kayıt edilebilecektir.

Soru 13: 18 yaşından küçük maliklerin durumu ne olacak?

Cevap 13: Mahkeme kararı ile belirlenmiş yasal vasisi tarafından müracaat edebilir.

Soru 14: Orman Kadastrosunca orman dışına çıkarılan alanlar (2 b) ÇKS'ye kaydedilebilecek mi?

Cevap 14: Orman Kadastrosu sonrası orman dışına çıkarılan arazilerin (2b uygulaması) mülkiyetinin hazineye tasarrufunun şahsa ait olduğunu gösterir Tapu Sicil Müdürlüğünden alınmış onaylı belge getirilmesi şartıyla ÇKS kayıtları yapılabilir.

Soru 15: 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 57. maddesi hükmü uyarınca tahsis edilen araziler ÇKS'ye kaydedilebilir mi?

Cevap 15: 26.07.2009 tarih ve 26240 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile tarım arazisi tanımı değiştirilmiş ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 57. maddesi hükmü uyarınca tahsis edilen araziler de ÇKS'ye kayıt edilmeye başlanmıştır.

Soru 16: Hazine adına tespit ve tescil edilmiş tarım arazilerinin ÇKS kayıtları nasıl yapılacak?

Cevap 16: ÇKS Yönetmeliğinin 7. Madde (1) Bendinin 2 numaralı alt bendinde yer alan “Tarım arazisi Hazine adına tespit ve tescil edilmiş ise, bu arazinin zilyetlikle iktisabı mümkün olmadığından, tarım arazisini işleyen şahsın bu yeri defterdarlıktan veya mal müdürlüğünden kiraladığına dair kira sözleşmesi, (Ecr-i misil kabul edilmez.)” hükmü gereği, ÇKS’ ye kayıt edilebilmesi için Defterdarlık veya mal müdürlüğü ile yapılmış kira sözleşmesi getirilmesi durumunda bu araziler ÇKS ye kaydedilebilir.

Soru 17: Tapudaki vasfı ile şimdiki vasfı farklı olan yerlerde nasıl yol izlenecek?

Cevap 17: Tarım arazilerinin, tapu kayıtlarında belirtilen vasıfları ile üzerinde yürütülen tarımsal faaliyetlerin farklı olduğu durumlarda arazi vasfına tapuda kayıtlı vasfı, üretim bilgisine ise şimdiki durumu kaydedilecektir. Örneğin tapudaki vasfı çay bahçesi olan hali hazırda üzerinde kivi yetiştirilen arazinin ÇKS kayıtlarında, arazi vasfının çay bahçesi, üretim bilgilerinin de kivi olarak kaydedilmesi gerekmektedir.

Soru 18: Terör nedeniyle boşalan köylerde köy halkı köyde ikamet etmediği halde arazisi üzerinde üretim yapmaktadır. Köyler boş olduğundan Muhtarlık seçimi yapılmamış ve bu köylerde muhtar bulunmamaktadır. Bu çiftçilerin başvuru evraklarında yer alan muhtar aza onay işlemleri nasıl yapılacaktır?

Cevap 18: Mülki amirler, kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için gereken bütün tedbirleri almaya yetkilidirler. Bu bağlamda; bu hususlarda mülki amirler tarafından bulunacak çözümlere göre uygulama yapılacaktır.

Soru 19: Tapudaki vasfı arsa olmakla birlikte tarımsal faaliyette kullanılan alanlar ÇKS’ye kaydedilebilir mi?

Cevap 19: Kadastro geçmiş birimlerde tapu kayıtlarında, kadastro geçmemiş birimlerde ise tespit komisyonu keşif raporlarında, tarım arazisi vasfı bulunan, gerçek ve tüzel kişilerin tarımsal üretim kaynaklarını kullanarak üzerinde tarımsal faaliyet yürüttüğü taşınmazlar ÇKS’ye kaydedilmektedir. Bu nedenle tapu vasfı arsa olan alanlar ÇKS’ye kaydedilmemektedir.

Soru 20: Üzerinde palamut, kavak, fıstık çamı, kestane, okaliptüs gibi orman emvali bitkiler bulunduran araziler ÇKS’ye kaydedilecek mi?

Cevap 20: Orman arazisi dışında çiftçilere ait özel tapulu yerlerde tarımsal faaliyette bulunarak bu tür ağaçların üretiminin yapılması durumunda ÇKS’ye kayıtları yapılabilecektir.

Soru 21: Kişi ikamet ettiği yerden mi yoksa arazisinin bulunduğu yerden mi müracaat edecek?

Cevap 21: İkamet ettiği yerde arazisi varsa ikamet ettiği yerden, ikamet ettiği yerde arazisi yok ise arazisinin bulunduğu yerden müracaat etmesi gerekmektedir.

Soru 22: Mülkiyeti ihtilafı arazilerin ÇKS kayıtları nasıl yapılacaktır?

Cevap 22: ÇKS Yönetmeliği'nin 7. maddesinin (1) bendinin 8. Maddesinde; “Tapu sicilinde tescili bulunmayan mülkiyeti ihtilafli tarım arazilerinde kadastro sırasında maliki belirlenmiş ise; maliki gösterir kadastro/tapulama tutanağı, malik ölmüş ise kadastro/tapulama tutanağı ile mirasçılarını gösterir mahkeme kararının aslı veya noterce onaylanmış sureti ve tarım arazisinin başvuruda bulunan kişi tarafından halen kullanıldığını gösterir il/ilçe müdürlüklerince belirlenen teknik eleman ve muhtar tarafından müştereken imzalanmış keşif raporu,” istendiği, İlgi (a) Genelge'nin 5. maddesinde “Mülkiyeti ihtilafli arazilerde, tapulama tutanağında malik hanesi boş olmakla birlikte, edinme kısmında malik belirtilmiş ise söz konusu ihtilafli arazinin de ÇKS' ye kaydedilmesi gerekmektedir” hükmü çerçevesinde bu araziler ÇKS' ye kaydedilmektedir.

Soru 23: Hisseli arazilerin ÇKS kayıtları nasıl yapılacaktır?

Cevap 23: Tarım arazisi birden fazla kişiye ait ise, tarım arazisinin tamamını hissedarlardan birinin kullanması durumunda, tapu sureti veya keşif raporu ile birlikte diğer hissedarlarla yapılmış muhtar onaylı Muvafakatname-1 veya tarım arazisini işleyen hissedarın söz konusu Muvafakatnameye sahip olmaması durumunda, vereceği noter onaylı tek taraflı taahhütname istenir. (Birden fazla parselde hissesi olmakla birlikte rıza-i taksim neticesi belli parsellerde fiilen tarımsal faaliyette bulunan çiftçinin o parseller için Muvafakatname-1 veya noter onaylı tek taraflı taahhütname ile müracaat etmesi esastır.) Ayrıca mülkiyeti birden fazla kişiye ait ve hisse oranları belli arazilerde, tarım arazisini işleyen hissedarın kendi hissesi oranında ÇKS'ye kaydı yapılabilmektedir.

Soru 24: Türk Vatandaşlığını kaybetmiş kişilerin ÇKS'ye kayıtları yapılacak mı?

Cevap 24: 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 29. maddesi gereğince İçişleri Bakanlığında çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığından çıkanların ÇKS'ye kaydedilmesinde herhangi bir engel bulunmamaktadır. Bu şahısların T.C. kimlik numaraları bulunmaktadır.

Ancak, vatandaşlıktan çıkarılma işlemi 26. ve 35. maddelerde yer alan şartlarda gerçekleşmiş ise, bu şahısların mal varlıkları Hazine tarafından tasfiye edileceğinden, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde herhangi bir mal sahibi olması mümkün olmayacak, dolayısıyla ÇKS'ye başvuru yapmaları ve kaydedilmeleri de mümkün olmayacaktır.

Soru 25: ÇKS kaydı yapılmış çiftçilerin üretim sezonu içerisinde kayıtlarında değişiklik yapılabilir mi? Çiftçi tamamen ÇKS'den silinebilir mi?

Cevap 25: Bakanlığımızca uygulanan tarımsal desteklemelere başvuruda bulunmayan çiftçilerin kayıtlarının, ÇKS'den silinemeyeceğine ve destekleme kapsamında olmayan arazilere ilişkin bilgilerinin değiştirilmeyeceğine dair Yönetmelikte herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak, yapılacak olan değişiklikler üretim sezonu tarihleri içerisinde yapılmalı, önceki üretim sezonlarına ilişkin değişiklik talepleri yerine getirilmemelidir.

ÇKS kayıtları yapılmış ve Bakanlığımızca uygulanan desteklemeler için başvuruları alınmış çiftçilerin ÇKS kayıtları silinmeyecek, ÇKS kayıtlarının silinmesi doğrultusunda İl/İlçe Müdürlüğüne başvuruda bulunan çiftçilerin sistemde kayıtlı bulunan tüm parselleri pasif hale getirilecektir.